

ტესტი დაწყებითი საფეხურის მასწავლებელთათვის ქართული ენა და ლიტერატურა

ინსტრუქცია

თქვენ წინაშეა საგამოცდო ტესტის ელექტრონული ბუკლეტი.

ტესტი ორი ნაწილისგან შედგება - საგნობრივი ცოდნა და აკადემიური უნარები.

ტესტის მაქსიმალური ქულაა 53.

ტესტში წარმოდგენილი დავალებები, ფორმატის თვალსაზრისით, სხვადასხვაგვარია. ყურადღებით წაიკითხეთ თითოეული დავალების ინსტრუქცია, კარგად გაიაზრეთ, რა მოგეთხოვებათ დავალების შესრულებისას და შემდეგ აირჩიეთ ან დაწერეთ პასუხი.

გაითვალისწინეთ:

- თუ სწორ პასუხთან ერთად არასწორ პასუხსაც მიუთითებთ, ქულას ვერ მოიპოვებთ.
- თუ პასუხის გაცემისას დაარღვევთ თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმებს, დაგაკლდებათ ქულა.

ტესტზე სამუშაოდ გეძლევათ 4 საათი.

გისურვებთ წარმატებას!

საგნობრივი ცოდნა

(1) 1. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი ფონემა/სამეტყველო ზგერა აღიწერება შემდეგნაირად: მულერი, ენაკბილისბიერი.

ა) თ

ბ) ვ

გ) დ

დ) ტ

(1) 2. ქვემოთ მოცემული წინადადებებიდან რომელში/რომლებში არ გვხვდება რიცხვში მონაცვლე ზმნა?

I. მოსწავლეები სკამებზე უნდა დაესხა.

II. წყალი ნაკვერჩხალზე უნდა დაესხა.

III. თურმე მტერი ღამით თავს დაესხა.

ა) მხოლოდ I-სა და II-ში;

ბ) მხოლოდ II-ში;

გ) მხოლოდ III-ში;

დ) მხოლოდ II-სა და III-ში.

(1) 3. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელ წინადადებაში გვხვდება სტილისტიკური ხარვეზი?

ა) აღნიშნული ასოციაცია შეიქნა მეცენატთა წყალობით;

ბ) დიპლომანტი მსჯელობდა საკვალიფიკაციო ნაშრომის თეზისზე;

გ) მთავრობამ საპროტესტო ნოტა გაუგზავნა მეზობელ სახელმწიფოს;

დ) მოძღვარი სახარებისეული მცნებების გააზრებისკენ მოუწოდებდა მრევლს.

(1) 4. ქვემოთ მოყვანილ მაგალითებში გამუქებული წყვილებიდან რომელი არ წარმოადგენს მსაზღვრელ-საზღვრულს?

ა) ყვავილის ღერო ცვარს დაენამა;

ბ) ასკილის წვენი სტუმარს ესიამოვნა;

გ) მზის სხივი დაგვჭიატებდა და გვიღიმოდა;

დ) ცრემლის მოწმენდა არ აცალეს ბერიკაცს.

(1) 5. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელ ციტატაში გვხვდება ხაზგასმული სიტყვა მოთხრობით ბრუნვაში?

ა) „ვერხვის ფოთოლთა თეთრი ლაშქარი აშრიალდება უშორეს ზღაპრად.“

ბ) „რა ჩურჩული ესმით ჩემთა ყურთა?!“

გ) „თვალთა ტურფა საჭვრეტელი უცხოდ რადმე ეშვენების.“

დ) „ხეთა ძირსა მივიძინე, მათ მონათა ჭამეს პური.“

(1) 6. ქვემოთ ჩამოთვლილ ფრაზებს საჩუქრის გადაცემის მნიშვნელობით ვიყენებთ. მათგან რომელია სტილისტიკურად გაუმართავი?

ა) საჩუქარი მიართვა;

ბ) საჩუქარი გაუკეთა;

გ) საჩუქარი უძღვნა;

დ) საჩუქარი უსახსოვრა.

(1) 7. დაადგინეთ შესაბამისობა წარმოდგენილ წინადადებებსა და მარტივი წინადადების ტიპებს შორის. პასუხების ფურცელზე მოცემულ ცხრილში წინადადებათა აღმნიშვნელ ასოს მიუწერეთ შესაბამისი ნომერი. გაითვალისწინეთ, ზოგიერთი პასუხი (წინადადების ტიპი) მეორდება.

ა) ბარდნის.

ბ) უეცრად გათენდა.

გ) მოსწავლე გამოიძახა.

დ) მსაჯმაც მყისიერად დააფიქსირა ჯარიმა.

1. გავრცობილი

2. უქვემდებარო

3. უსრული

(1) 8. დაწერეთ წინადადება, რომელშიც ერთდროულად იქნება დროის, ადგილის, მიზნისა და ვითარების გარემოებები.

(2) 9. იპოვეთ მოცემულ წინადადებაში დაშვებული შეცდომა და განმარტეთ, რა უნდა იცოდეს მასწავლებელმა, რომ არ დაუშვას ანალოგიური შეცდომა.

რომში ჩასულმა ტურისტმა მოინახულა: ვატიკანი, ეროვნული მუზეუმი და გიგანტური ამფითეატრი.

(8) 10. ქვემოთ მოცემულ წინადადებებში დაშვებულია რამდენიმე მორფოლოგიური თუ სინტაქსური შეცდომა. ამოიწერეთ შეცდომები, მიუთითეთ სწორი ფორმები და განმარტეთ, რის ცოდნაა საჭირო, რომ ანალოგიური შეცდომები არ დავუშვათ. თითოეული შეცდომის გასწორება და შესაბამისი დასაბუთება ფასდება 2 ქულით.

გაითვალისწინეთ, რომ სწორად დაწერილი თითოეული სიტყვის მცდარი ფორმით შეცვლის შემთხვევაში დაგაკლდებათ 1 ქულა.

სულ მიკვირდა, ზაზა და მისი ძმები ამდენ საქმეებს როგორ აუდიოდნენ. რამდენი იმედგაცრუება შეხვდათ, რამდენჯერ არ მოემართათ ხელი, მაგრამ მაინც არ დაკარგვიათ მოქმედების, მუხლჩაუხრელად შრომის ხალისი. მართალია, ხშირად გვითქვამს, რომ ჩვენგან განსხვავებულები იყვნენ, მაგრამ მათი შემართება მუდამ გვრიდა სიამოვნებას და აღგვაფრთოვანებდა უკლებლივ ყველას, რომლებიც იმ სოფელში ვცხოვრობდით.

(1) 11. ჩამოთვლილთაგან რომელი წყვილია საწყისი – მიმდებარე?

ა) ფასი – დაფასებული;

ბ) ხატვა – დახატული;

გ) ფერფლი – დაფერფილი;

დ) აზარალებს – დაზარალებული.

(1) 12. მოცემულია წინადადება: - „მამამ სტუმრებს ლანგრით მიართვა გემრიელი ორცხობილა“.

მასწავლებელმა დაავალა მოსწავლეებს, ეპოვათ ამ წინადადებაში: I. პირდაპირი დამატება; II. ირიბი დამატება; III. უბრალო დამატება.

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი გამოდგება დავალების მართებულად შესრულების ნიმუშად?

- ა) I. პირდაპირი დამატება – ორცხობილა ; II. ირიბი დამატება – სტუმრებს; III. უბრალო დამატება – ლანგრით;
- ბ) I. პირდაპირი დამატება – ორცხობილა; II. ირიბი დამატება – სტუმრებს; III. უბრალო დამატება – გემრიელი;
- გ) I. პირდაპირი დამატება – სტუმრებს; II. ირიბი დამატება – ორცხობილა; III. უბრალო დამატება – ლანგრით;
- დ) I. პირდაპირი დამატება – ლანგრით; II. ირიბი დამატება – სტუმრებს; III. უბრალო დამატება – გემრიელი.

(1) 13. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელ წინადადებაშია დაშვებული პუნქტუაციური შეცდომა?

ა) ხშირად დაინახავდი მოფუსფუსეს როგორც სახლში, ისე ეზოში.

ბ) სახლში ადრე რომ დაბრუნებულიყო, ეს უბედურება არ დაემართებოდა.

გ) გასაოცრად ლამაზი ქალიშვილი ჰყავდა ბატონ ლევანს, თვალჩუქუნა.

დ) ეს საკითხი, როგორც წესი ნაკლებად აინტერესებდა ხოლმე მოურავს.

(1) 14. სიტყვა ოდისეა ნიშნავს:

- ა) სასწავლო-შემეცნებითი ხასიათის ხანმოკლე მოგზაურობას;
- ბ) თავგადასავლებითა და ფათერაკებით სავსე ხანგრძლივ მოგზაურობას;
- გ) გეოგრაფიული აღმოჩენების მიზნით დაგეგმილ ხანგრძლივ მოგზაურობას;
- დ) ვირტუალურ სამყაროში ხანმოკლე ფანტასტიკურ მოგზაურობას.

15. წაიკითხეთ ნაწყვეტი ფელიქს ზალტენის მოთხრობიდან „ბემბი“ და შეასრულეთ 15.1. – 15.10. დავალებები:

თოვდა. თეთრ ქურქში გამოწყობილი ტყე თვლემდა. იშვიათად თუ გაიგონებდით ყვავის ჩხავილს. შემდეგ ყინვები დაიწყო და ყველაფერი მიჩუმდა. მხოლოდ სუსხიანი ქარის წივილი ისმოდა.

ერთ დილას ძაღლების ყეფამ ტყის მდუმარება დაარღვია, ყველა დაძაბა, შეაშინა. წაქცეული წიფლის ქვეშ მწოლიარე ბემბიმ, შვლის ნუკრმა, ფხიზლად წამოსწია თავი და მამას გადახედა.

– საშიში არაფერია, – უთხრა ხნიერმა წინამძღოლმა.

მაინც დაიძაბნენ. იწვნენ თავიანთ საფარში, რომელსაც თავზე საიმედოდ ეხურა ხმელი წიფელი. ხშირი თოვლი მათ ცივი ქარისგან იცავდა, მჭიდროდ ჩაწნული ტოტები კი – უცნობთა მახვილი თვალისგან. უცებ გაისმა ხმელი ტოტების ლაწალუწი. ვიღაც მორბოდა. ტოტები ირხეოდა და იქიდან თოვლი ცვიოდა. ახლა გარკვევით შეიძლებოდა ყველაფრის დანახვა. ბებერი მელა თავქუდმოგლეჯილი მორბოდა. მას კვალდაკვალ მოსდევდა პატარა, მოკლეფეხებიანი ძაღლი.

საწყალ მელას წინა ფეხი მოსტეხოდა, მკერდიდან კი სისხლი სდიოდა. სასოწარკვეთილი და თავგზააბნეული გარბოდა. უეცრად გამწარებული მოუბრუნდა მდევარს და კბილები დაკრიჭა. ამ მოულოდნელმა ფანდმა ძაღლი დააფრთხო. რამდენიმე ნაბიჯით უკან დაიხია და ხმამაღლა დაიყეფა. ძაღლი ადამიანს ეძახდა. ეს მელამაც იცოდა.

– შემიბრალე, ნუ გამწირავ! – ევედრებოდა მელა, – მშვიდად სიკვდილის უფლება მაინც მომეცი, ჩვენ ხომ ნათესავები ვართ, შეიძლება ითქვას, თითქმის ძმები ვართ.

ძაღლი კვლავ ყეფდა. მელამ უკანასკნელი ძალა მოიკრიბა და შეუღრინა:

– არ გრცხვენია, მტრის ბანაკში შეხიზნულო მოღალატევ, გამყიდველო?!

– რჯულს განდგომილო! – ჩამოსძახეს ჩხიკვებმა და კაჭკაჭებმა.

– ჯალათო, ჯაშუშო! – ზიზლით ამბობდა სინდიოფალა.

ტყის ბინადარნი საერთო გულისწყრომის გამოსახატავად ტოვებდნენ ბუდეებს, სოროებს, თავშესაფრებს. მელას სიტყვებმა სხვებსაც გაახსენა ძველი ტკივილი. ქათქათა თოვლზე სისხლის დანახვამ ყველას დაავიწყა ჩვეული შიში.

აღელვებულმა ძაღლმა იქაურობას გადახედა.

– ჩემგან რა გინდათ, არაფერი გაგეგებათ! – ყვიროდა იგი, – თქვენ ყველანი ადამიანს ეკუთვნით. მეც მას ვეკუთვნი. ადამიანი ყველაზე ძლიერია და მე მიყვარს ის, ერთგულად ვემსახურები. ის ყოვლისშემძლეა, თქვე საცოდავებო! ყველაფერი, რაც სუნთქავს და იზრდება, მისი შემწეობითაა!

– ჯაშუშო! – დაისისინა მელამ, – ბილწო!

ძაღლი ყელში ეცა მელას. ისინი იღრინებოდნენ და თოვლში გორავდნენ. ერთმანეთში ირეოდა თოვლის კორიანტელი, ბეწვის ნაგლეჯები და სისხლი. მელა თოვლზე დაეცა და სული დალია. ძაღლი კი ხტოდა და ყვიროდა: „აქ არის, აქ!“
ორთაბრძოლის მოწმენი დამფრთხალნი მიმოიფანტნენ.

– რა საშინელებაა!.. – ჩაილაპარაკა ბემბიმ.

– ყველაზე დიდი საშინელება ის არის, რომ მათ ძაღლის ნათქვამი სჯერათ, – მტკიცედ თქვა მოხუცმა შველმა, – ტყის ბინადართ სძულთ ადამიანი, მაგრამ ჰგონიათ, რომ მუდმივ შიშში უნდა გაატარონ მთელი ცხოვრება... და მორჩილად ეგებებიან სიკვდილს.

ბემბის ვერაფერი გაეგო.

– ბემბი, ხომ გაიგე, რას ამბობდა ადამიანზე ძაღლი, უძლეველიაო, – განაგრძო წინამძღოლმა, – ის ისეთივე მოკვდავია, როგორც ყოველი ჩვენგანი. ჩვენსავით განიცდის შიშს, გაჭირვებას, ტანჯვას. ჩვენსავით იბრძვის, რომ გადარჩეს. მაშ რატომ ცახცახებს ყველა მის წინაშე? მას არ აქვს ჩვენსავით ძლიერი ფეხები, არც შევარდნის ფრთები აქვს... არც სინდიოფალას სიმარდე, არც მელას კბილები... და მაინც ჩვენზე ძლიერია. იცი, რატომ? იმიტომ, რომ მეზრძოლი სული აქვს. ჩვენ, შვლები, არავის ვხოცავთ... მას ძალით ვერ დავუპირისპირდებით! უნდა გავმრავლდეთ და დავიცვათ ჩვენი მოდგმა, ჩვენი და ჩვენი ახლობლების სიცოცხლე. უნდა დავეხმაროთ ერთმანეთს და სხვა თანამომხმეებს ადამიანის წინააღმდეგ ბრძოლაში. უნდა ვიყოთ ფრთხილნი, ფხიზელნი, მოხერხებულნი და უჩინარნი. არ უნდა გვძლიოს სიმხდალემ! ასეთია ცხოვრების დიადი კანონი!

(1) 15.1. მოცემული ეპიზოდი ტყის სურათის აღწერით იწყება. რომელი წინადადება მიგვანიშნებს იმაზე, რომ რაღაც განსაკუთრებული უნდა მოხდეს?

- ა) „თეთრ ქურქში გამოწყობილი ტყე თვლემდა.“
- ბ) „შემდეგ ყინვები დაიწყო და ყველაფერი მიჩუმდა.“
- გ) „მხოლოდ სუსხიანი ქარის წივილი ისმოდა.“
- დ) „ძაღლების ყეფამ ტყის მდუმარება დაარღვია.“

(1) 15.2. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი არ არის მართებული ტექსტის მიხედვით?

მელამ ფანდი გამოიყენა:

- ა) დროის მოსაგებად;
- ბ) მოწინააღმდეგის დასაბნევადა;
- გ) ყურადღების მისაქცევადა;
- დ) თავის დასაცავად.

(1) 15.3. რა იგულისხმება წინადადებაებში: „ძალლი ადამიანს ეძახდა. ეს მელამაც იცოდა“?

- ა) მელამ იცოდა, რომ შეშინებული ძალლი ადამიანს ეძახდა და დახმარებას სთხოვდა;
- ბ) ძალლმა ადამიანს ანიშნა, რომ მსხვერპლს დაეწია. მელას მსგავსი ვითარება გამოცდილი ჰქონდა;
- გ) მელა ხვდებოდა, რომ ძალლს ვეღარ გაექცეოდა. ადამიანს კარგად ესმოდა ძალლის ყეფა;
- დ) ძალლმა დაიყეფა გამარჯვების ნიშნად. მელამ იცოდა, რომ ადამიანს ვერ გაექცეოდა.

(1) 15.4. შვლები წინამძღოლს ტყის სხვა ბინადართაგან განსხვავებული აზრი აქვს ადამიანზე. რამ განაპირობა ეს განსხვავება?

- ა) წინამძღოლი დაბერდა და ძალა აღარ შესწევს, დაუპირისპირდეს ადამიანს;
- ბ) წინამძღოლი მხოლოდ იმ კონკრეტული ადამიანის მიხედვით მსჯელობს, რომელიც მას შეხვედრია;
- გ) წინამძღოლი უფრო გამოცდილია, კარგად იცნობს ადამიანს და მეტ სიფრთხილეს იჩენს;
- დ) წინამძღოლი შვილს ამშვიდებს, რათა ნუკრი არ დაითრგუნოს, სინამდვილეში კი სხვა ცხოველების აზრს ეთანხმება.

(1) 15.5. რა ძირითადი დასკვნა უნდა გამოიტანოს ადამიანის შესახებ ბემბიმ თავისი ცხოვრების ამ ეპიზოდიდან?

- ა) ადამიანი დაუნდობელია, ამიტომ ის სძულთ ტყის ბინადართ;
- ბ) ადამიანის შემწეობით სუნთქავს და იზრდება ყველაფერი ამ სამყაროში;
- გ) ადამიანიც ბემბის თანამომძეებივით მოკვდავია, არ აქვს მათსავით ძლიერი ფეხები, არც ფრთები, არც სისწრაფე;
- დ) ადამიანისგან თავის დასაცავად თანამომძეები ერთმანეთს უნდა დაეხმარონ, მოხერხებულობა, სიფრთხილე გამოიჩინონ.

(1) 15.6. მასწავლებელმა დაავალა მოსწავლეებს, ამოეცნოთ მოთხრობის ამ ეპიზოდის საკვანძო იდეები. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი მსჯელობა არ გამომდინარეობს მოცემული ტექსტიდან?

- ა) შვილი მამისგან სწავლობს, როგორ გაუმკლავდეს განსაცდელს; მამა მას უსახავს სწორ ზნეობრივ ორიენტირებს;
- ბ) დაპირისპირების დროს უნდა შევძლოთ, მოწინააღმდეგის პოზიციიდან შევხედოთ რეალობას და კონფლიქტი გავაანალიზოთ;
- გ) საზოგადოება ვერ თანაუგრძნობს და მკაცრად განსჯის თანამოძმეთა უარმყოფელ, მტრის ბანაკში გადასულ მოღალატეს;
- დ) ადამიანი დაუნდობელია ცხოველების მიმართ. სისასტიკეა ცხოველთა ხოცვა და ფაუნის მრავალფეროვნების განადგურება.

(1) 15.7. როგორ ადამიანს განასახიერებს ძალღი ამ ეპიზოდში?

- ა) მლიქვნელს, რომელიც მტერს თავს აწონებს და ეპირფერება;
- ბ) ზნედაკარგულს, რომელმაც საკუთარ ბუნებაზე უარი თქვა;
- გ) მედროვეს, რომელიც მტერს „უერთგულებს“ სარგებლის მიღების მიზნით;
- დ) მზაკვარს, რომელიც თანამოძმისთვისაც სახიფათოა და მოწინააღმდეგისთვისაც.

(1) 15.8. ამოწერეთ, რომელი ფრაზიდან ვიგებთ, რომ მელას მსგავსად ტყის სხვა ბინადარნიც აღმოჩენილან განსაცდელში.

(2) 15.9. იმსჯელეთ, რატომ ჰგონიათ ტყის ბინადართ ძალლი „მოლაღატე“, „რჯულოს განდგომილი“, „ჯაშუში“.

(2) 15.10. ტყის ბინადართ სძულთ ადამიანი, თუმცა მის მიმართ ძალლის დამოკიდებულებას გარკვეულწილად იზიარებენ. იმსჯელეთ, რა არის ამის მიზეზი.

16. წაიკითხეთ ფრაგმენტი ვაჟა-ფშაველას ლექსიდან „აზრი და გრძნობა“ და შეასრულეთ 16.1. – 16.3. დავალებები:

აზრი და გრძნობა წავიდნენ
დასასვენებლად მთაზედა...

.....

რა ქმნა ქვეყანამ მაშინა,
უგრძნობ-უაზროდ გდებულმა?
ერთმანეთს ჭამა დაუწყო
ყოველმა მირონცხებულმა...
გაჰქრა ყოველგან, გაქარწყლდა
სიმართლის ყველა ნასახი,

გამეფდა მხოლოდ მგლის მადა,
ძალა, დანა და მათრახი.

ქარა-მტვრად იყო ქცეული
ენა-წყლიანი მუდარა,
ისმოდა ერთისგან სხვაზე
მხოლოდ წყევლა და მუქარა.
ტანთ ეცვა ტურფა სამყაროს,
როგორაც ცხედარს, სუდარა.

(1) 16.1. იმსჯელეთ, რას გულისხმობს ავტორი ფრაზაში: „გამეფდა მხოლოდ მგლის მადა...“

(2) 16.2. იმსჯელეთ, რატომ ადარებს პოეტი „ტურფა სამყაროს“ სუდარაგადაფარებულ ცხედარს.

(2) 16.3. განაზოგადეთ ლექსის ამ ნაწყვეტში წამოჭრილი პრობლემა და იმსჯელეთ, რამ განაპირობა ის.

აკადემიური უნარები

[1](#) [2](#) [3](#) [4](#) [5](#) [6](#) [7](#) [8](#) [9](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#) [20](#) [21](#) [22](#)

წაკითხულის გააზრება

ყურადღებით წაკითხეთ და გაიაზრეთ ტექსტი. თითოეული შეკითხვის სავარაუდო პასუხებიდან აირჩიეთ ის ვარიანტი, რომელიც მართებულია მოცემული ტექსტის მიხედვით.

ამა თუ იმ შეკითხვის გაცნობის შემდეგ მასზე პასუხის გასაცემად შესაძლებელია დაგჭირდეთ ტექსტთან დაბრუნება, შესაბამისი მონაკვეთის ხელახლა წაკითხვა და კვლავ შეკითხვაზე გადასვლა. ამას გაგიადვილებთ როგორც ტექსტის, ასევე, თითოეული შეკითხვის ბოლოს მოცემულ სათანადო აღნიშვნებზე „დაწკაპუნება“.

მე-19 საუკუნეში ექიმებმა ინდივიდუალური შემთხვევების შესწავლისას აღმოაჩინეს, რომ ზოგიერთ ბავშვს ასობის ამოცნობა უჭირდა. ამ ფენომენს „სიტყვის სიბრმავე“ უწოდეს. ერთ-ერთი ბრიტანელი ექიმის ჩანაწერში ვკითხულობთ: „მამამ მომიყვანა 10 წლის ბიჭი, რათა გამეგო, რატომ ჰქონდა მას სირთულეები სწავლისას. ბიჭს აშკარად ნათელი გონება ჰქონდა... გაირკვა, რომ მას უჭირდა კითხვა და ამის მიზეზი იყო არა მხედველობის დაქვეითება, არამედ სიტყვების დამახსოვრების თანდაყოლილი დეფიციტი“. შემდგომში დისლექსიის განმარტებაც ამ მოსაზრებას დაეყრდნო - დისლექსია განვითარების დარღვევაა, რომელიც გულისხმობს კითხვისა და წერის სირთულეებს და ეს სირთულეები ვერ აიხსნება ინტელექტუალური შესაძლებლობების დეფიციტით ან სმენისა თუ მხედველობის დაქვეითებით. დისლექსიის მიზეზი არ არის მშობლის უყურადღებობა, არც ეკრანთან დიდი დროის გატარება, ის თავის ტვინის არასრულყოფილი ფუნქციონირებით აიხსნება, რაც სმენითი თუ ვიზუალური ინფორმაციის გადამუშავების სირთულეებს იწვევს. ხშირად, კლასში, სადაც 20 ბავშვი სწავლობს, ერთ ან ორ ბავშვს მაინც აქვს მსგავსი სირთულეები.

ზოგიერთ შემთხვევაში დისლექსიის ნიშნები ადრეულ ბავშვობაში იჩენს თავს. მაგალითად, დისლექსიის მქონე ბავშვებს შეიძლება სხვისი ნათქვამის გაგების პრობლემა ჰქონდეთ ან გვიან იწყებდნენ მეტყველებას. ასევე, შეიძლება უჭირდეთ სივრცეში ორიენტაცია, ძნელად იმახსოვრებდნენ საგნების დასახელებებს და ა. შ. ხშირად ეს სიგნალები შეუმჩნეველი რჩება, რადგან ეს ბავშვები თითქოს არაფრით გამოირჩევიან თანატოლებისგან. სკოლაში სწავლის დაწყებასთან ერთად კი აღმოჩნდება, რომ, მცდელობის მიუხედავად, ისინი თანატოლებივით ვერ კითხულობენ.

შეკითხვებზე გადასვლა: [17](#) [18](#) [19](#) [20](#) [21](#)

[1](#) [2](#) [3](#) [4](#) [5](#) [6](#) [7](#) [8](#) [9](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#) [20](#) [21](#) [22](#)

მშობლები და მასწავლებლები იმედგაცრუებულები არიან, ხშირად ისმის კომენტარები: „ზარმაცია“, „შეძლებდა, რომ ინდომებდეს“... თავად ბავშვი კი ფიქრობს, რომ: „არ შეუძლია“, „არ არის საკმარისად კარგი“... მას უყალიბდება უარყოფითი დამოკიდებულება სკოლისა და, ზოგადად, სწავლის მიმართ. არაერთი კვლევა ადასტურებს, რომ დისლექსიის მქონე ბავშვები მასწავლებლებისა თუ მშობლების ყურადღების ცენტრში არა კითხვის, არამედ ქცევის სირთულეებისა და სწავლის მოტივაციის დეფიციტის გამო ექცევიან.

დისლექსია ქრონიკული მდგომარეობაა და ასაკის მატებასთან ერთად არ ქრება. თუმცა, თუკი ეს ბავშვები მიიღებენ დროულ და ინდივიდუალურ საჭიროებებზე მორგებულ დახმარებას, კითხვის უნარიც უმჯობესდება და შესაძლებელია იმგვარი გრძელვადიანი შედეგების თავიდან აცილება, როგორებიცაა: საკუთარი თავით უკმაყოფილება, უპერსპექტივობა, მეგობრების შექმნისა და თანატოლებთან ურთიერთობის სირთულეები.

შეკითხვებზე გადასვლა: [17](#) [18](#) [19](#) [20](#) [21](#)

(1) 17. რომელი მოსაზრების არგუმენტად გამოგვადგება ბრიტანელი ექიმის პირველ აზრადში მოყვანილი ჩანაწერი?

ა) დისლექსიის ფენომენი აღმოაჩინეს მე-19 საუკუნეში და მას „სიტყვის სიბრმავე“ უწოდეს;

ბ) ექიმებმა, რომლებმაც დისლექსიის ფენომენს ყურადღება მიაქციეს, ჯერ კიდევ არ იცოდნენ, რომ ის თავის ტვინის არასრულყოფილი ფუნქციონირებით აიხსნება;

გ) დისლექსიის პირველმა მკვლევრებმა უკვე იცოდნენ, რომ კითხვის უნარის სირთულე ინტელექტის დეფიციტს არ უკავშირდება;

დ) დისლექსიას მე-19 საუკუნეში „სიტყვის სიბრმავე“ უწოდეს, რადგან მაშინ ამ ფენომენს მხედველობის დაქვეითებას უკავშირებდნენ.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

(1) **18.** ჩამოთვლილთაგან რომელია მართებული?

- ა) შეუძლებელია დისლექსიის აღმოჩენა სკოლის ასაკამდე, რადგან დისლექსიის მქონე ბავშვები არაფრით გამოირჩევიან თანატოლებისგან;
- ბ) დისლექსიის მქონე ბავშვები ვერ აღწევენ აკადემიურ წარმატებას, რადგან მათ სწავლის დაბალი მოტივაცია აქვთ;
- გ) დისლექსიის მქონე ბავშვების ქცევის პრობლემები ადვილად შესამჩნევია მასწავლებლებისთვის, რაც აადვილებს დისლექსიის დროულ აღმოჩენას;
- დ) დისლექსიის მქონე ბავშვები სკოლაში შესვლისთანავე აწყდებიან სირთულეებს, რაც მათ საკუთარი შესაძლებლობების მიმართ ეჭვს უჩენს.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

(1) **19.** დისლექსიის მქონე ბავშვები ვერ იღებენ შესაბამის და დროულ მხარდაჭერას, რადგან:

ა) ეს ბავშვები არასაკმარის ინტერესს ამჟღავნებენ სწავლის მიმართ და ქცევის პრობლემები აქვთ;

ბ) ეს ბავშვები ვერ იჩენენ მეგობრებს და აქვთ თანატოლებთან ურთიერთობის სირთულეები;

გ) მშობლებსა და მასწავლებლებს არასწორი წარმოდგენა აქვთ მათი სწავლის სირთულეების მიზეზთა შესახებ;

დ) მშობლებსა და მასწავლებლებს არ აქვთ ინდივიდუალურ საჭიროებებზე მორგებული დახმარების გაწევის გამოცდილება.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

(1) 20. რომელ შეკითხვას ვერ გავცემთ პასუხს ტექსტზე დაყრდნობით?

ა) რა არის დისლექსიის მიზეზი?

ბ) დაახლოებით რა სიხშირით გვხვდება დისლექსია?

გ) კონკრეტულად რომელი სტრატეგიებით დავეხმარებით დისლექსიის მქონე ბავშვს?

დ) შესაძლებელია დისლექსიისთვის დამახასიათებელი კითხვის პრობლემების მთლიანად ამოწურვა?

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

(1) **21.** დისლექსიის დროული აღმოჩენა და შესაბამისი დახმარება მნიშვნელოვანია:

- ა) ბავშვისთვის კითხვის პრობლემების თავიდან ასაცილებლად და, შესაბამისად, სიზარმაცის პრევენციისთვის;
- ბ) ბავშვის შესაძლებლობების შესახებ მშობლებისა და მასწავლებლების ადეკვატური შეხედულებების ჩამოსაყალიბებლად;
- გ) ბავშვის სამომავლო განვითარების შესახებ მშობლებისა და მასწავლებლების იმედგაცრუების თავიდან ასარიდებლად;
- დ) ბავშვისთვის კითხვის პრობლემების შესამსუბუქებლად და თანმხლები ქცევისა თუ ემოციური სირთულეების თავიდან ასარიდებლად.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

(9) 22. ანალიტიკური წერა

გაეცანით დიალოგებს:

დედამ მეექვსეკლასელი შვილი ექიმთან კონსულტაციაზე მიიყვანა:

ექიმი: აბა, დაჯექი ახლა კომფორტულად და მითხარი, რა გაწუხებს...

ბავშვი: მე ....

დედა: ჩვენ დილას წავიქეცი და ფეხი ვიტკინეთ.

ექიმი: აბა, მაჩვენე, სად გტკივა.

დედა: აი, ზუსტად მუხლთან; უკვე შეუსივდა კიდეც.

მასწავლებელი ხვდება მეთორმეტეკლასელის მშობელს სკოლის დერეფანში:

მასწავლებელი: როგორ ხართ, რას აპირებს ირაკლი, სად აბარებთ?

მშობელი: სამედიცინოზე ვაბარებთ და ძალიან ვღელავთ.

მასწავლებელი: ეჭვი არ მეპარება, წარმატებით ჩააბარებთ გამოცდებს...

ამონარიდი ერთ-ერთი ვებგვერდიდან:

„...შვილების უკეთესი მომავლის უზრუნველყოფისა თუ მათი განვითარების მოტივით ზოგჯერ მშობლებს ურჩევნიათ, პასუხისმგებლობა თავად აიღონ. შვილები კი გამოწვევების წინაშე განიარაღებულნი რჩებიან.“

გაიაზრეთ წარმოდგენილი ნიმუშები და იმსჯელეთ:

- რა პრობლემა იკვეთება მოცემულ საილუსტრაციო მასალაში?
- რა გამოწვევების წინაშე აყენებს საზოგადოებას ეს პრობლემა?
- რა შეიძლება დავსახოთ პრობლემის გადაჭრის გზად? განაზოგადეთ სათქმელი.

მსჯელობის გასამყარებლად მოიყვანეთ არგუმენტები და შესაბამისი მაგალითები. თხზულება უნდა შეიცავდეს, სულ მცირე, 120

სიტყვას.

[1](#) [2](#) [3](#) [4](#) [5](#) [6](#) [7](#) [8](#) [9](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#) [20](#) [21](#) [22](#)